

Bemærkninger til forslaget

1. Indledning.

Baggrunden for konventionen om biologisk mangfoldighed (biodiversitetskonventionen) er først og fremmest den fortsatte reduktion af den globale biologiske mangfoldighed, som finder sted både på gen-, arts-, og økosystemniveau. En stor del af verdens dyre- og plantearter er i fare for at blive udryddet i løbet af få årtier, hvis der ikke træffes effektive foranstaltninger. Hermed bliver de grundlæggende betingelser for liv på kloden truet.

Dertil kommer, at udryddelse af gener og arter, som anvendes til at udvikle afgrøder og medicin, har omfattende økonomiske konsekvenser.

Udover at bevare og sikre en bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed har konventionen derfor også til formål at give u-landene en højere grad af råden over deres egne genetiske ressourcer og medvirke til en mere ligelig fordeling mellem u-lande og i-lande af udbyttet fra bioteknologi.

Under FN's konference om Miljø og Udvikling i Rio de Janeiro i juni 1992 undertegnede 155 lande samt EF-kommissionen konventionen. På nuværende tidspunkt er det oplyst, at bl.a. Kina, Canada, Mauritius og Seychellerne har ratificeret konventionen, og at en række andre lande herunder store u-lande som Mexico, Indien og Brasilien – skulle være på vej hertil.

Konventionen er omtalt i beretningen af september 1992 om forløbet af Rio-konferencen og i regeringsredegørelsen af november 1992 til Folketinget om opfølgningen af konferencen. Konventionen er ligeledes ved flere lejligheder indgået i forhandlinger i Folketinget, senest i forbindelse med forespørgselsdebatten (Forespørgsel nr. F9) den 3. december 1992 (Folketingstidende 1992-93, sp. 3044 ff med motiveret dagsorden af s.d. D21.)

2. Forhandlingsforløbet.

Forud for undertegnelserne af konventionen på FN's konference om Miljø og Udvikling i Rio de Janeiro i juni 1992, havde der været et forhandlingsforløb inden for rammerne af FN's miljøorganisation

UNEP, som startede i 1987 og først sluttede i maj 1992 umiddelbart før konferencen i Rio.

Forhandlingerne var præget af de iboende interesse modsætninger mellem de arts- og genrige u-lande og de teknologirige industrialiserede lande.

U-landene lagde megen vægt på den nationale suverænitæt over naturressourcerne og på, at internationale forpligtelser til at beskytte den biologiske mangfoldighed måtte ledsages af additionel økonomisk bistand. U-landene lagde desuden vægt på en mere ligelig fordeling mellem i- og u-lande af udbyttet af bioteknologi, såvel videnskæssigt som økonomisk, idet u-landene jo i høj grad leverer »råvarerne« til den bioteknologiske industri.

Heroverfor stod de største industrilænde og specielt USA, som var imod bestemmelserne om overførsel af additionelle midler til u-landene, og som så bestemmelserne om bioteknologi som en trussel mod den bioteknologiske industris adgang til genetiske ressourcer. USA har bl.a. af den grund endnu ikke undertegnet konventionen.

Danmark spillede en fremtrædende rolle under konventionsforhandlingerne ved først at have formandskabet i den ekspertforhandlingsgruppe, der forestod forhandlingerne de første 3 år, og siden næstformandskabet i den mellemstatslige forhandlingskomité, hvortil forhandlingerne overgik i det sidste år inden Rio-konferencen.

Sammenfattende vurderes forhandlingsresultatet som yderst tilfredsstillende, ikke mindst når de store meningsforskelle mellem u-landene og visse i-lande under konventionsforhandlingerne tages i betragtning. Konventionen må betragtes som et gennembrud for integration af naturbeskyttelses- og udviklingsaspekter, og den er et godt udgangspunkt for det videre internationale samarbejde.

Som for de øvrige vedtagelser i forbindelse med Rio-konferencen, skal vedtagelsen af denne konvention i høj grad betragtes som starten på en proces. I forbindelse med afslutningen af konventionsforhandlingerne blev der således vedtaget en resolution, som fastlægger en række tiltag til opfølgning af konventionen, som landene skal samarbejde om at sætte i